



Antoni Palluth (1900-1944)

mgr inż. Krzysztof Leszczyński, SP5DIY

XVI SEMINARIUM WEP

11 kwietnia 2018 r.



Ppor. inż. Antoni Palluth (1900-1944)

Powstaniec wielkopolski. Spec. łączności, radiotechnik i krótkofalowiec, kryptolog. 1920 uczestniczył w służbie łączności w wyprawie kijowskiej. Inicjator skonstruowania kopii szyfratorów Enigma. Oficer rezerwy WP. Współpracownik Oddziału II Szt. Głównego. Znał dialekty j. niem.

Współorganizator kursów dla 3-ch matematyków z Uniw. Pozn. Był ojcem sukcesów firmy AVA. Po „wrześniu” we Francji w ośrodkach Bruno i Cadix. Aresztowany przez Niemców przy próbie ucieczki do W. Brytanii. Zginął w bombardowaniu alianckim obozu w Sachsenhausen.

Ur. 11 V w Pobiedziskach. W 1918 ukończył Gimnazjum w Poznaniu. W grudniu 1918 roku wziął udział w powstaniu wlkp. 28 I 1919 roku wstąpił jako ochotnik do Szkolnej Kompanii Radiotelegraficznej w Poznaniu.

17 V 1919 roku został odkomenderowany do I Lekkiej Radiostacji Polowej Nr 12. w obsłudze której walczył na póln. odc. frontu wlkp. a potem w zajęciu Pomorza. Wiosną 1920 uczestniczył w wyprawie kijowskiej w służbie łączności. Przeniesiony do rezerwy w stopniu sierżanta w 1921–25 studiował na Wydziale Inżynierii Lądowej PW. Znał j. niemiecki (dialekty), brał udział w operacjach spec.

Oddziału II na terenie Niemiec (nawet z bronią), o czym wspominał jego syn Jerzy Palluth (1931-2017). Miał wiedzę w kryptologii i doświadczenie w radiokomunikacji, jako radioamator i krótkofalowiec.

Był współwłaścicielem, dyrektorem i współtwórcą sukcesów firmy AVA. W 1929-30 szkolił Trójkę matematyków (wraz z F. Pokornym i M. Ciężkim).

Ściśle współpracował z „dwójką” i Biurem Szyfrów w wykonywaniu kopii Enigmy i innych urządzeń pomocniczych. Mimo relatywnie młodego wieku był bardzo dobrym menedżerem i organizatorem w AVA zapewniając zyskowe prosperowanie tej firmy, również w zakresie

konstruowania i produkcji sprzętu telekomunikacyjnego (o tym w prezentacji o AVA).

Po wybuchu II wojny światowej z BSz ewakuowany do Francji. Współpracował z kryptologami w ośrodkach Bruno i Cadix. Jako cywil, aresztowany przez Niemców na terenie Francji przy próbie ucieczki do W. Brytanii.

18 IV 1944 zginął w bombardowaniu alianckim obozu w Sachsenhausen.

Antonii Palluth został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i pośmiertnie Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami. Z małżeństwa zawartego z Jadwigą Wiktoria ze Szczodrowskich, pozostawił dwóch synów: Jerzego

Edwarda i Andrzeja Antoniego. Jego nazwisko nosić będzie jedna z warszawskich ulic. Pamięć Jego, w roku obchodów 750-lecia nadania praw miejskich, uczcili również mieszkańcy Pobiedzisk, fundując wraz z Poczta Polska pamiątkową tablicę.



Źródła:

Marek Grajek, *Enigma. Bliżej prawdy* (wersja ...)

Oficer ZII SG WP i WSI – Stowarzyszenie SOWA, <http://stowarzyszeniesowa.pl/wp-content/uploads/2012/12/80-Rocznica-Zlamania-Enigmy.pdf>

Review of *In the Shadow of Pont du Gard: The Polish Enigma in Vichy France (June 1940 to November 1942)* by **Zdzisław J. Kapera**

<http://www.pobiedziska.pl/turysci/zabytki/palluth/>

<http://www.ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/antoni-palluth>

Dziękuję Państwu za uwagę